

čs. skaut-exulant

Roč. XXV

číslo 5, květen 1976

Časopis naší
mládeže v exilu

čs. dálková škola

PODSTATA A CÍLE SKAUTINGU

K stému výročí narození A. Svojsíka

V době, kdy jsem nesl funkci náčelníka Slovenské orelské župy Dr. Andreje Radlinského, kolo se v Praze roku 1931 Slovenské jamboree. Patrně z titulu své funkce obdržel jsem pozvání k tomuto skautskému srazu, které jsem rád přijal. Shromáždilo se tisíce hochů a dívek národů *slovanských* i *neslovanských*. Všichni se sjeli z dálných svých vlastí s radostnou touhou stisknout ruku bratřím a sestrám, jakož i změřit síly na kolbišti ducha, umění i tělesné kultury.

Sympaticky pohlížela veřejnost na tuto *skautskou mládež, vždy pohotovou, vldnou, rytířskou*. A věru, zasloužil si skauting uznání široké veřejnosti, jež by jej měla *poznat nejen jako sport, láboření, turistikku*, atd., neboť tyto jsou jen některé z prostředků *skautské výstavy*, – (ne již skauting celý), ale jako výchovný system, jako ideu.

Ideou skautingu je harmonickou výchovou srdce, rozumu a těla vytvořit světu mládež zdravou, šlechetnou, spravedlivou, tolerantní, bystrou, která nejen že umí si v každé situaci sama pomoci, ale která ráda *kdykoli pomůže* i bližnímu.

Vlastnosti, jichž tato mládež si musí získat, vytyčuje již *samo poněkud romantické*, anglické jméno SCOUT, jež značí asi tolik co stopař, zvěd, přední hlídka. Jsou to hlavně *bystrý postřeh, pohotovost*, paměť, úsudek, odvaha, otužilost a pod. Hlavní cnosti skautovy vyjádřeny jsou v mezinárodním *zákoně skautů světového bratrstva* hochů a dívek, jehož stručná hesla jsou: *čestnost, užitečnost, snášitelnost, věrnost, ochota a zdvořilost, láska k přírodě, ukázněnost, sebevládnání, šetrnost, čistota duše i těla*. Na svou čest slibuje skaut: Milovat vlast, plnit své povinnosti a zákony skautské, být duší i tělem hotov k pomoci bližnímu.

Láskou k vlasti se nerozumí – jako v Orle – na př. plané »hejslovanství« a obdobné zjevy jiných národů, nýbrž konkrétní láska účinná k těm, kdo tu vlast obývají, tedy k lidem jako k jednotlivcům i k národu jako celku – a odtud přejít i k porozumění národům cizím, k bratrství světovému, jehož první etapou by byl stálý mezinárodní mír.

Slíb plnit své povinnosti se vztahuje na všechny závazky: K Bohu, církvi, rodině, státu, lidstvu, atd. Skaut nesmí být nikdy něčím jen na papíře, v matrice – musí být opravdovým a důsledným. Zásady svého přesvědčení pevně zachovávat, *být však vždy taktním a tolerantním* k těm, kdož jsou jiného mínění.

Skauting není něčím úplně novým. Vzory jeho (třeba jen po jisté stránce) lze spatřovat ve všech dobách lidstva. Ovšem, byli značně odlišní, tito dávní »skauti«, vlivem kultury a ducha své doby. *Jedno však vždy charakterizovalo*: Byli mravní elitou své doby, měli své ideály, konali dílo služby a lásky k jiným. Typy se různili a různí tito skauti života lidstva velmi pestře: dávní hrdinové, Spartáné u Thermopyl, Sokrates, šlechetní rytíři středověku, poustevníci – tito mystičtí primitivové, tak užce s přírodou žijící, badatelé, riskující svůj život, aby přinesli lidstvu nové objevy, matky až do krajnosti obětavé, zachránci života atd. – lidé populární i neznámí, hrdinové meče a míru. Každý z nich nese vzor něčeho znamenité skautského, *ačkoliv žádný z nich není skautem na sto procent*, neboť to je jistě jen ideál. Je však nutno pokládat za dobrého skauta už každého, kdo vykazuje pevnou vůli se tomuto ideálu *co nejvíce přiblížit*.

Skauting nemá svůj skvělý cíl středověkého bratrství lidí zdravých, šlechtných, bystrých; má také svoji výchovnou cestu k němu, kterou mládeži ukázali geniální mužové Arnošt Thompson Seton, americký přírodovědec a spisovatel a lord Robert Baden Powel, anglický generál, který dal skautingu pevnou organizaci.

Hle, jejich cesta: *Poznej přírodu a život v ní*. A to je právě pro skauting charakteristickým prostředkem.

Celá skautská výchova se koná v přírodě. Zde se zbytečně nemoralizuje, čeho třeba řekne se příležitostně, aby to působilo tím mocněji. Hlavně ovšem příklady tahnou. Jaký vůdce, taký oddíl. Skauti se zabývají hlavně rukodělnou prací a účelnou hrou, při níž nenapadně získávají vlastnosti, jichž je třeba. Při skautské hře nejde také tolik o vítězství, jako o poctivost – fair play. Kdo si zvykne být poctivým ve hře, je i ve vlkě »hře« života gentlemanem, moderním rytířem. Při všech těchto mravních tendencích činnosti skautské je život v přírodě opravdu veselý. Hoši jsou opravdu rytíři, ale nikoliv »smutné postavy«.

Kdo četl krásné spisy Setonovy, Kiplingovy, Londonovy a p. a ještě spíše: kdo sám žil hodně ve volné přírodě, jistě porozumí. Příroda dává radost ze života, dává mnohou moudrost těm, kdo po ni touží. Uspokojuje dokonale krasocit i touhu po romantice těch, kteří mají trochu poetickou duši. *Dokazuje mysliteli moudrost Boží a učí milovat všechny tvory dobré vůle.*

Skauting není novým náboženstvím, je jen praktickým prováděním starého příkazu křesťanství: *Miluj svého bližního!* Je krásnou harmonií antické jarosti a radosti ze života, s křesťanskou tendencí míru s lásky, a proto přijatelný a hodný uvítání všech dobrých lidí bez rozdílu. Proveden po celém světě znamenal by přiblížení lidstvu »Království Božího« cestou laskavosti. K tomu směřuje skautská kultura rozumu a srdce.

A kultura těla? Není pro obdiv krásy, ale pro chvíli, kdy služba bližnímu žádá paži silných, hbitých a vytrvalých. Pak tělo junáka splní příkaz šlechtné duše lépe než tělo slabocha a nešiky.

A tudíž následujeme patrona skautů, sv. Jiří, a za jeho pomoci po rytířsku potírejme draka zla a špatnosti, kdekoliv se vztýčí.

Na přání čelného skautského pracovníka již ze staré naší vlasti i nyní ve vyhnanství, ředitele Dálkové školy, prof. dr. J. Kratochvila, pro měsíčník Skaut–Exulant, z úcty k nesmrtelnému dílu náčelníka Čs. Svazu Junáků–Skautů, jehož 100. narozeniny v tomto jubil. roce oslavujeme, i s vděčnou vzpomínkou na náčelníka Světové organizace Skautů, lorda Roberta Badena Powella, napsal bývalý tělovýchovný pracovník i činitel v *Katolických homogenních oddílech skautských při orelských jednotách v ČSR* –

Prof. A.B. Svojsík (6.9.1876–17.9.1938)
podle kresby 16-letého skauta, básníka Jiřího Wolkra.

Vladimír Richter

F.C.Štěrba:

B R A T R P Ř E M Y S L
(Památce Rev.Dr.h.c.Přemysla Pittra)

Dobří lidé odcházejí proto, že Pán je miluje:
Tak i bratr Přemysl zhasl tiše jak svíce.
Pracoval na liše Páně neúnavně bez oddechu.
Pro poklad nejcennější, pro naše české děti!

Výchova dětí jemu nade vše, a proto sleduje
ji odedávna. Už v domě Milíčové svíce
bratrské lásky zažehl pro Boží, a svou potěchu.
Proto modlitby všech za ním děkujícímě letí!

P A X T I B I ...
Sbírka: Emigrační echa - 9

ZA MALÍŘEM DOBRÝM
(In memoriam Jindř.E.Mastíka)

Ťužka mu byla štítem, zbraní
i potěšením,
a proto maloval pro děti
neúnavně, vesele, cele
a s velkým zadostiučiněním!
Seriály o EMILU „BALÍKOVÍ
v stránkách jeho „Skauta“
rozesmály četné čtenáře.
Proč, proč odejít musel,
když v duši jeho tolik záře
bylo sdělením dětem..... ?

Proto vzpomínky naše
v nás neuhasnou
na tohoto našeho
malujícího misionáře...!
Sbírka: Emigrační echa - 9

DR. EMIL LANDOLT - PŘÍTEL NAŠEHO NÁRODA A NAŠÍ MLÁDEŽE

=====

Již jednou jsme referovali o přátelských vztazích, které chová „Euse Stapi“ k našemu národu a naší mládeži! Koncem leta 1975 (23. září 1995) slavil Dr. Landolt své 80té narozeniny. Oslavy jeho osmdesátin se ukázaly jako lidový manifest nejoblíbenější osobnosti kantonu a města Curychu. Kdo se dožije 80tky má právo sám kriticky přehlédnout léta své práce, léta svého života. Primátor města Zürichu, Stadtpäsident, či jak říkají Švýcaři: „SPAFI“ může s radostí přehlížet léta svého života a své práce! Prožil šťastné dětství, úspěšné studium a jeho veřejná činnost nese počat neúnavné vsestranné práce, která přes četné překážky mu přinesla přecetná uznání, jako dobrou sklizeň lahodného vína v podzimu života.

Emilův otec byl majitelem svobodného panství a vinařství a Emil byl jeho prvním synem. Rostl se svým mladším bratrem Pavlem pod laskavým vlivem své matky a přísným, ale spravedlivým vedením otce. Po maturitě na gymnasiu stál před rozhodnutím – co studovat: medicinu či právo? Rozhodl se pro právo, protože měl plný odpor proti pvtváni zvířat – natož člověka! Prohlásil: Nebude ze mně ani dobrý lékař, ani kuchař! Při studiu na universitě se věnoval plně studentské organizaci C.A.C.-LINGUA – takže potřeboval plných 15 semestrů studia; ale zkušenosti se studentské organizace mu byly později velmi prospěšné. Ve vojenské službě dosáhl hodnosti štábního kapitána, ač vojáčkování mu bylo cizím!! Jako Dr. jur. započal svou kariéru v obchodní komoře. Jeho disertace: „Beiträge zum Rechte der Generalversammlung“ svědčila o jeho schopnostech v politice. V době, kdy sociální demokrate získali na radnici většinu, stal se radním, později předsedou školní rady a 11. 9. 1949 primátorem města Curychu. Čtyřikráte byl znovu zvolen a stal se nejpopulárnější osobností poválečné doby v Zürichu! V roce 1966 se odebral do pense, ale ne k odnočinku! Stovky jeho přátel se obrací k „Euse Stapimu“ znovu a znovu o rady.. a Euse dovede poradit.. a vždy dobře a neúnavně. Dr. Landolt je otcem dobrých dětí a milovaným dědečkem četných vnoučat. Se zájmem sleduje

i dnes rozličné výchovné smery, zajímá se velmi o pedagogiku našeho velkého exulanta Jana Amose Komenského, zajímá se také o skauty a skautování, ale i o turistiku a sport, ale i o umění, zvláště o hudbu - není divu, že miluje Bedřicha Smetanu, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a také naši lidovou hudbu. Ušobní přátelství ho poutá také k našemu krajanu, vedoucímu Biologického výzkumného ústavu Stella v Zürichu, Františku Němcovi, jehož přírodní oleje a medikamenty sám úspěšně používá!

Stadpräsident Dr. Emil Landolf v Lyceumklubu v Cyrychu, před zahájením Biologického semináře výzkumného ústavu »Stella«

Na obrázku je Stapi uprostřed mezi ředitelem ústavu Františkem Němcem a vedoucím kurzu prof. dr. Josefem Kratochvílem.

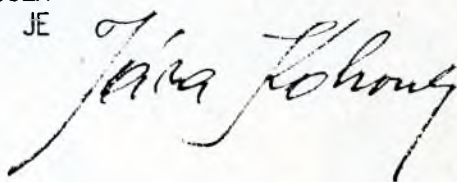
Motto přednášek v kurzu: Učme se poznávat přírodu a její zákony (Jan Amos Komenský)

Významné výročí

Dne 3. dubna 1976 bylo tomu 100 let, co se narodil Tomáš Baťa. Skaut-Exulant uveřejní v některém z příštích čísel vzpomínku na tohoto velkého muže.

J Á R A K O H O U T M E Z I N A M I :

PROTOŽE JSEM BYL VŽDY SKAUTEM, BYL JSEM
NA VŠE PŘIPRAVEN A TO JE
DŮLEŽITÉ!
BUĎTE TAKÉ TACÍ - TO VÁM PŘEJE

Zpívejte s Jarou!

Kykyryky, rykyky

jaké pak s tím povyky,
že kohout má svou slepičku rád.

Kykyryky, rykyky, jenom žádné cavyky
ať užije, kdo je ještě mlád!

(Celou řadu Járových písniček jsme
uveřejnili v čís. 4 S.E.)

JASNÉ SLOVO

Fašismus a komunismus nepřijímám! Naopak, obojí odmítám! Když jsem byl zatčen a vyslýchán gestapem, bylo mi často spíláno: Ty prolhaná, podvodná, komunistická, česká s . . . ě! Když mne zatkli komunisté, spílali mi obdobně: Ty fašistická . . . !

Proto, když dnes se opět najdou ojedinelí zlolajníci, kteří mi opět spílají, a prohlašují mne za blázná (nebo v mírné formě za nemocného), za lumpa, lháře, s . . i a pod., nechť si uvědomí, že to vše jsem již jednou zažil – a hlavně – ve zdraví přežil! Takové urážky sice bolí, ale od práce, kterou pokládám za spravedlivou a čestnou, i když nepohodlnou, mne neodradí!

Samozřejmě se snažím svoji činnost koordinovat s časem a dnešní dobou, a modernizovat. Můj názor »Comenius redivivus« je stejně tak aktuální jako Sv. Václav a jiní slavní mužové našeho národa, které si opět připomínáme. Naše hluboká snaha v rámci »Comenius Scouts International« spočívá v trojitosti lásky: k Bohu, k rodičům a k bližnímu. (Bližší a obsáhlejší pojednání o CBS jsme uveřejnili ve 4. čísle Skauta-Exulanta)

Bratrum a sestrám, kteří mi nejen jsou dobrými a spravedlivými kritiky, ale kteří mne také po desítky let povzbuzují a pomáhají mi, těm všem vzdávám na tomto místě svůj upřímný, veřejný dík!

J. K. Baby

COMENIUS SCOUTS INTERNATIONAL

Was sind »Comenius Scouts International«?

Der berühmte Pädagoge, nach welchem bei seinem 300 jährigen Jubiläum das Jahr 1970 durch die UNO als „JAHR DER ERZIEHUNG“ erklärt wurde, zeigt sich mit seinen pädagogischen Grundsätzen besonders für unsere Zeit als geeignet, ja sogar n ö t i g. Die Pfadfinderweltorganisation zeigt bestimmte Züge der „Überalterung“, zeigt, daß sie manche heutige Situation nicht richtig versteht, daß sie dem nicht pädagogisch gewachsen ist. Wenn heute Lord Baden-Powell eine Organisation gründen würde, würde er sicher zu COMENIUS REDIVIVUS greifen; viele der pädagogischen, didaktischen und methodischen Grundsätze von Comenius neu und genauer einführen und natürlich den heutigen besonderen Verhältnissen anpassen.

Seit 1922 bin ich in der „Scouts“ Bewegung tätig. und niemals habe ich „Scouts“ verlassen, auch wenn es in der „Hitlerzeit“ verboten und ebenso im Osten vom Kommunisten verketzert wurde. Und doch weiß ich, daß diese Erziehung auch der heutigen Jugend entspricht; nur muß man einige grundsätzlichen Dinge umarbeiten!

Dies probierte ich. Ich fragte mich mehrmals: „Was würde Comenius in unserer Situation, in unserer Zeit tun, wonach würde er streben, was wäre ihm von seinen Grundsätzen heute das wichtigste? Und ebenso fragte ich mich: „Wie würde z.B. Ernest Thompson SETON, oder Lord Baden-Powell, oder Prof. A.B. Svojsik das heutige Pfadfindertum organisieren? Welche Gesetze, welche Versprechungen, welche Sprüche würde er neu oder anders einführen?“

Darüber habe ich schon eine kleine vervielfältigte Broschüre ausgearbeitet. Hier nur einige Grundsätzliches, was ich sehr nötig für unsere Zeit halte +)

Beim „Comenius Scouts International“ beim Pfadfindergruß werden drei Finger wie zum Eid gehoben und der Daumen unter

den kleinen Finger gelegt. Dies wollen wir tun, nur mit den linken Hand, also nicht wie einer militärischer Gruß; außerdem noch mit gespreizten Fingern, wobei jeder Finger ein inneres Versprechen bedeutet: **WIR WOLLEN LIEBEN** (also nicht nur gehorchen sondern mehr: **LIEBEN!**): 1) den Gott, als Schöpfer dieser schönen Welt. 2) die Eltern - als diejenigen die uns unser Dasein in der Welt vermittelt haben und uns am nächsten stehen oder stehen sollen (hier hat die heutige Erziehung auf beiden Seiten versagt - wenigstens bei manchen! Die Eltern müssen ihre Kinder lieben und die Kinder müssen ihre Eltern hoch verehren und lieben. Obwohl das ganz natürlich ist, ist dies heute nicht so selbstverständlich: Das braucht eine Erziehung!) 3) die Liebe zum Mitmenschen, also zu allen Menschen aller Rassen und aller Religionen oder ohne Religion, aller politischen oder weltanschaulichen Richtungen (wir lehnen nur die Einrichtungen, die Gewalttaten organisieren und durchführen ab - also z.B. den Anarchismus u.a.)

Die Symbolisierung des "Bedeckens" des großen Fingers mit dem "Kleinen" bedeutet, daß jeder von uns "Kleinen" alles tun will um mitzuhelfen die große Natur im Gleichgewicht zu halten, also den Landschaftschutz, den Tierschutz und Pflanzenschutz, den Umweltschutz alles zu tun, was in unserer Macht steht. Unsere rechte Hand, die "Starke" wird beim Gruß an die Brust gelegt, dies symbolisiert die Aufgaben: Jeden Tag eine GUTE TAT zu tun, Allzeit bereit zu sein, alle Menschen guten Willen als Brüder zu betrachten!

Dies im Kürze über den Sinn unserer Bewegung: Unsere "Comenius Scouts International" sind keine Religion, keine Partei, keine neue Organisation als solche; es ist nur das Bemühen, in die "Pädagogische Verschmutzung" unserer Umwelt das saubere Wasser zu bringen. Und da haben wir bei den modernen Pädagogen noch ein strahlendes Beispiel: - bei dem schwäbischen "Pestalozzi" Senator Albrecht Leo Merz !

ZUSAMMENFASSUNG:

Diese Nummer bringt eine Erinnerung an den Gründer der Cs. Pfadfinder, Prof. A. B. SVOJSIK, dessen 100. Geburtsjubiläum wir in diesem Jahr feiern. Ausserdem einige Gedichte zur Erinnerung an den verstorbenen Pfadfinderführer.